NÁRODNÍ MUZEUM

Journal of the National Museum (Prague), Natural History Series
Vol. 187 (2018), ISSN 1802-6842 (print), 1802-6850 (electronic)

Kronika/ Chronicle

DOI: 10.2478/jnmpnhs-2018-0009

Zdeněk Pouzar (*1932) a František Kotlaba (*1927) – nestorové české mykologie

Jan Holec

Národní muzeum, Mykologické oddělení, Cirkusová 1740, 193 00 Praha 9; jan_holec@nm.cz

Holec J., 2018: Zdeněk Pouzar (*1932) a František Kotlaba (*1927) – nestorové české mykologie. – Journal of the National Museum (Prague), Natural History Series 187: 159–164.

Předního českého mykologa, prom. biol. Zdeňka Pouzara, CSc., znají starší muzejní pracovníci velmi dobře. V Národním muzeu byl jako vedoucí mykologického oddělení zaměstnán v letech 1974–1995 a pak tam každodenně přicházel jako emeritní spolupracovník. Mladší jej možná znají od pohledu, i když si to třeba ani neuvědomují – je to onen vysoký a mohutný starý pán, kterého jsme až do jara roku 2017 vídali, jak rozvážným krokem a zamyšleně téměř každý den dochází do depozitářů přírodovědeckého muzea v Horních Počernicích, vždy teple oblečen a s nezbytnými několika taškami v rukou. Na jaře roku 2017 se dožil 85 let, nedlouho poté jej však náhlé zhoršení zdravotního stavu upoutalo na lůžko – nejprve ve dvou nemocnicích a od podzimu 2017 v domově pro seniory Nová Slunečnice v Praze-Čimicích, kam jej někteří muzejníci a přátelé čas od času jezdí navštěvovat a stále se podivují jeho bystré mysli.

Neméně známého mykologa, RNDr. Františka Kotlabu, CSc., který se Zdeňkem Pouzarem po celou svou odbornou dráhu spolupracuje a před mnoha lety byl v NM zaměstnán jako fytopaleontolog (což málokdo ví), můžeme v H. Počernicích občas vídat i v současnosti; do jara roku 2017 sem kromě léta, kdy pobývá v rodných jižních Čechách, docházel pravidelně každý týden. Ve svých 91 letech přichází energickým krokem, s baseballovou čepicí na hlavě, v létě v krátkých kalhotách. S neutuchajícím elánem v herbáři dohledává údaje o dokladovaných sběrech hub pro připravované články a v současnosti uspořádává materiály po Z. Pouzarovi, které s ním pak konzultuje v domově seniorů.

Odkazy na životopisy, bibliografie a shrnutí díla obou mykologů lze najít v časopisu Czech Mycology (64: 1, 2012) a Mykologické listy (137: 69–74, 2017). Oběma pánům, kteří jsou živoucími legendami české mykologie a přírodovědy vůbec, jsem tentokrát místo opakování známých faktů koncem října 2018 položil několik otázek. Dr. Kotlaba zpracoval odpovědi vybroušenou formou písemně, dr. Pouzar své odpovědi formuloval bez větší přípravy ústně. S kolegou antropologem V. Kuželkou jsme je zaznamenali na diktafon a pak jen drobně upravili, aby byl co nejvíce zachován jeho osobitý styl mluvy. Někde jsem ve formě poznámky (pozn. JH) doplnil zajímavé nebo důležité doplňující informace, které zasazují věc do širšího kontextu.

Jak jste se dostali k mykologii?

ZP: Moje teta, přesněji řečeno byla to spolužačka mojí matky, ale říkali jsme jí teta, bývali jsme u ní na letním bytě v Nadějkově u Tábora, měla doma poměrně velkou mykologickou

Obr. 1. Zdeněk Pouzar v mykologickém oddělení Národního muzea, 6. 8. 2013. Foto: J. Holec.

knihovnu, různé atlasy atd., a vždycky mě poslala, abych šel někam na houby, a pak mi půjčila ty atlasy, tak jsem to srovnával. To mi bylo asi 14 let. Později, v době mých gymnaziálních studií v Praze, jsem začal chodit na přednášky Čs. mykologického klubu a houbám se začal věnovat odborněji.

FK: K mykologii jsem se dostal „přes houby", které jsem jako vesnický kluk od mládí sbíral k jídlu – byly to běžné druhy hřibů, klouzky, křemenáče a lišky, které jsme se naučili znát od rodičů, prarodičů a přátel. Některé méně známé houby jako ryzce, bedly aj. mě pak naučil poznávat strýc Jaroslav z Boletic u Ústí n. L. v době protektorátu, kdy se musel s celou rodinou v roce 1938 po záboru pohraničí vystěhovat; bydleli krátce u nás ve Vlastiboři, než nalezli byt v Soběslavi. Můj první mykologický článeček vyšel před 70 roky v časopisu *Vesmír* a pojednával o ohňovci zápalném (tak jsem tehdy podle knížky Rudolfa Veselého nazýval *Phellinus igniarius*) – bohužel bez uvedení latinského jména (*mea culpa*...). V jednovětém anglickém souhrnu sestaveném redakcí pak stálo (přeloženo): převislá lupenatá houba *Polyporus fomentarius* – tedy vše zcela špatně... Je symptomatické, že letos vyšel shodou okolností můj poslední článek o choroši, a to o různopórce pleťové.

Kdo byli vaši přírodovědečtí a mykologičtí učitelé?

ZP: Největším učitelem byl pro mě bezesporu Ivan Charvát, to byl tenkrát tajemník Čs. mykologického klubu; měl rozsáhlou knihovnu, byly tam francouzské knihy, anglické, německé, švýcarské. K němu jsem občas chodil, díval jsem se do těch knih. On hlavně každý týden vedl exkurzi do okolí Prahy a tam vykládal o houbách a učil nás různé druhy. Zabýval se hlavně holubinkami, ale znal dobře i hřibovité houby, čirůvky atd. Na univerzitě byl mým učitelem profesor Cejp, ale ten se velkými houbami moc nezabýval, spíš nás učil obecnou mykologii. A pochopitelně dr. Pilát, ke kterému jsem se chodil radit.

FK: Počínaje asi rokem 1940 byl mým učitelem v botanice ředitel škol ve výslužbě Bedřich Vopravil v Soběslavi (v Praze pak doc. Josef Dostál). Vopravil mě také pokud šlo o houby odkázal na ředitele škol v. v. Rudolfa Veselého, což byl můj první učitel v mykologii; bylo to

rovněž kolem roku 1940. Potom jsem si opatřil Velenovského knihu České houby, v níž mám dodnes u některých druhů „in margine“ poznámky. Po příchodu do Prahy na podzim roku 1947 to byl na přednáškách a exkurzích dr. Albert Pilát, I. Charvát a mnozí členové tehdejšího Čs. mykologického klubu (předchůdce Československé a dnes České vědecké společnosti pro mykologii).

Obr. 2. František Kotlaba na vánočním posezení mykologického oddělení Národního muzea v Horních Počernicích, 21. 12. 2017. Foto: J. Holec.

Se kterými přírodovědci jste během života nejvíce a nejraději spolupracovali?

ZP: Nejvíc jsem spolupracoval s Kotlabou, to je jasné. S těmi ostatními jsem toho moc nenapsal, to se přiznám. Několik důležitých článků mám společně např. s M. Svrčkem a P. Vampolou, v botanice hlavně s J. Chrtkem.

FK: I když jsem v podstatě „vlk samotář“, v mykologii jsem občas spolupracoval a publikoval s některými našimi i zahraničními mykology, jako J. Herinkem, J. Kubičkou, J. Kuthanem, A. Pilátem, M. Svrčkem aj. Jediný, s kým jsem úzce a trvale spolupracoval, byl kolega Z. Pouzar (první náš společný článek, a to o některých houbách Boubínského pralesa, vyšel roku 1951), s nímž jsem uveřejnil na 70 kritických recenzí mykologické literatury, 190 článků a jednu knihu; sám jsem autorem asi 280 prací (větších mykologických studií i řady drobných článků včetně životopisů a nekrologů). Pokud jde o zahraniční mykology, byli jsme s řadou z nich i v době totality ve spojení jak korespondenčně včetně výměny separátů, tak i osobně, kdy k nám občas přijížděli i „Západáci“. Diskutovali jsme s nimi, určovali sběry, popř. brali je na exkurze. Byli to např. G. Govi, A. David, T. Niemelä, E. Parmasto, D. A. Reid, R. Singer, S. Sunhede, A. R. Teixeira, M. Tortić, E. Wright aj. (pozn. JH: mnozí z nich byli tehdy naprostými špičkami oboru). Máme za dlouhá léta se zahraničními (i našimi) mykology bohatou korespondenci, která bude časem předána do archivu mykologického oddělení NM.

Kde všude jste pracovali?

ZP: Ze začátku ve šlechtitelské stanici ve Stupicích, to byla pro mě velmi vzácná příležitost, protože oni nevěděli, jakou práci mi zadat, tak mě posadili do laboratoře, a já jsem si tam bral houby a intenzivně jsem je mikroskopoval, z toho jsem pak publikoval řadu prací. To místo mi přidělilo Ministerstvo školství na umístěnku na pět let, a teprve když mi v Akademii nabídli

Obr. 3. Plodnice vzácného pralesního choroše *Phellinus pouzarii* (ohňovec Pouzarův). Tento druh popsal František Kotlaba jako nový pro vědu v roce 1968. Boubínský prales, padlý kmen jedle, 9. 10. 2017. Foto: J. Holec.

místo, tak mě po třech a půl letech odtud pustili. Stal jsem se pak v roce 1961 pracovníkem Geobotanické laboratoře ČSAV, ze které se pak stal Botanický ústav (pozn. JH: od 1. 1. 1962).
FK: Největší pozornost jsem věnoval od r. 1952 mykoflóře Soběslavských blat a oblasti západně od Soběslavi včetně Černické obory u Sudoměřic; o makromycetech těchto oblastí jsem uveřejnil sérii článků. Dále to bylo okolí Prahy a střední Čechy a některé další oblasti, zejména chráněná území v ČR a na Slovensku, ale také v zahraničí, především na Kubě (odtud jsem sám nebo se spoluautory uveřejnil 14 prací: 6 o fanerogamech a 8 o makromycetech). Velmi bohatý materiál hub jsem nasbíral jak u nás, tak v cizině; je uložen v herbáři mykologického oddělení NM. (Pozn. JH: dr. Kotlaba pojal odpověď jinak než dr. Pouzar, místa jeho profesního působení naleznete v odpovědích níže.)

Jaká byla vaše cesta do Národního muzea nebo ke spolupráci s ním?
ZP: Já jsem věděl, že v Národním muzeu je velký problém s prostory, tak jsem si říkal, musíme vyboxovat, aby vůbec bylo místo pro naše sbírky, naše kolekce. Říkal jsem si, že tam za tímto účelem půjdu a budu za to bojovat. Což se nakonec podařilo, protože jsem byl při tom, když se připravovala budova v Počernicích. Od začátku jsem fungoval jako poradce pro to, jak se má vlastně postavit. (Pozn. JH: dr. Pouzar přišel do NM po smrti dr. Alberta Piláta, dlouholetého vedoucího botanického a od roku 1965 samostatného mykologického oddělení, a stal se po něm vedoucím oddělení; tuto pozici zastával až do jara roku 1995, kdy jej vystřídal nově nastoupivší J. Holec.)
FK: Moje cesta do NM a ke spolupráci s ním začala seznámením s dr. Pilátem, vstupem do tehdejšího Čs. mykologického klubu a do Přírodovědeckého sboru Společnosti NM koncem 40. let minulého století, účastí na přednáškách, výstavách a exkurzích. Zaměstnancem NM jsem byl 4 roky (1. 12. 1957–30. 11. 1961), avšak v geologicko-paleontologickém oddělení, kde jsem se zabýval mj. hlavně třetihorními fosilními rostlinami na jižním Slovensku (vý-

sledky jsem publikoval v roce 1962). Pak jsem v mykologii pokračoval až do odchodu do penze (1987) v Botanickém ústavu ČSAV (dnes AV ČR) v Průhonicích. Své sběry jsem po dobu svého univerzitního studia a aspirantury (1947–1955) ukládal do herbáře katedry botaniky Univerzity Karlovy (PRC), potom až dodnes do herbáře NM (PRM).

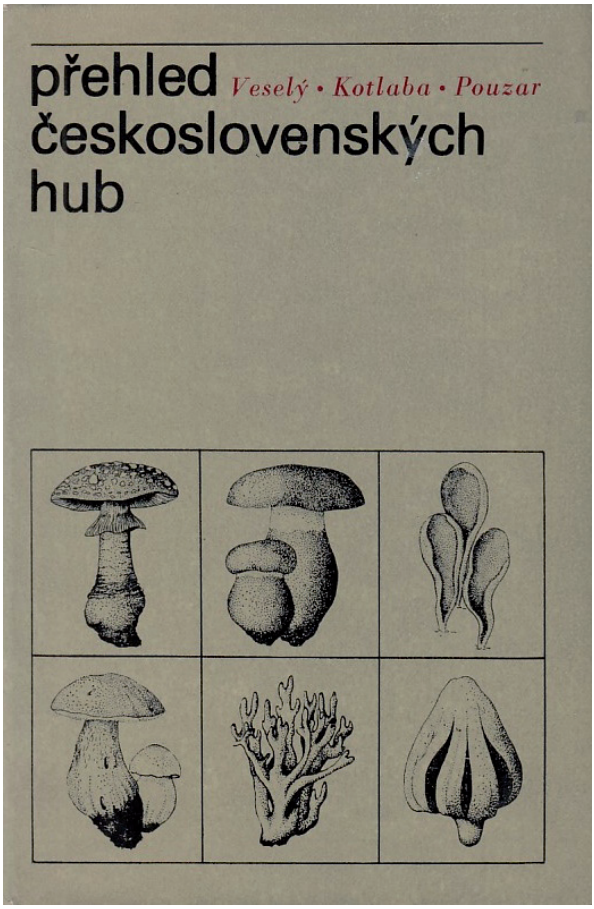

Obr. 4. Kniha *Přehled československých hub* (Academia, Praha, 1972) ovlivnila celou jednu generaci našich mykologů a houbařů. Jedná se o přepracované vydání oblíbené knihy Rudolfa Veselého *Československé houby* z let 1938 a 1946.

Kterých svých objevů na poli mykologie si nejvíce ceníte?

ZP: Asi druhu, který jsem nazval *Elaphocephala iocularis*, čili jeleňohlavka směšná nebo zábavná. To je skutečně kuriózní houba s výtrusy naprosto nezvyklého tvaru, jako jelení hlava s rostoucími parohy, je to děsně směšné, když se na to podíváte pod mikroskopem, tak se musíte rozesmát. Už jí našli v Anglii, Německu, ve Francii, zřejmě bude po Evropě rozšířená, ale je všude nesmírně vzácná. Když se na to ale podíváte v přírodě, tak nejste nijak nadšený, je to vlastně jakoby jíní na pařezu.

FK: Hlavní mykologické objevy mám většinou spolu s kolegou Pouzarem, jen málo je mých. Nejcennější je asi náš objev cyanofilie výtrusů a stěn hyf (1964). Pokud jde o taxonomii a s ní spojenou nomenklaturu, popsali jsme řadu nových druhů, rodů a několik čeledí. Za největší objev lze považovat nález a popsání choroše *Phellinus cavicola* (1995) z Průhonického parku (jediná lokalita v ČR), ale i některé další. Sám jsem z chorošů popsal jen *Phellinus pouzarii* (1968). Publikoval jsem také latinskou zkratku *not*. (*notavit*, neboli zapsal, 1999) pro druhy zaznamenané v terénních zápisnících, jejíž používání se ujalo i v jiných oborech přírodních věd.

Jaké byly a jsou vaše odborné zájmy (případně koníčky) kromě mykologie?

ZP: Dost mě zajímaly vyšší rostliny. Občas jsem zajel třeba na Slovensko sbírat nějaké rostliny, třeba *Bromus monocladus*. Jako nový taxon jsem mj. popsal *Fraxinus angustifolia* ssp. *danubialis*. Měl jsem docela slušný herbář, ten jsem pak předal do botanického oddělení NM. Sám nebo ve spolupráci jsem popsal několik nových taxonů fanerogamů (pozn. JH: botanické práce Z. Pouzara shrnul F. Kotlaba, Preslia 64: 178, 1992).

FK: Jak jsem uvedl výše, kromě mykologie jsem se zabýval i floristikou a nalezl jsem dosti nových lokalit některých vzácných a mizejících rostlin, které jsem publikoval; věnoval jsem se též ornitologii. V době totality jsem většinou v létě pracně odstraňoval křovinami a jinou vegetací zarostlé kříže a kapličky u cest a silnic v jižních Čechách (řadu jich mám na barevných diapozitivech).

Jaké je vaše životní krédo?

ZP: Že bych měl nějaké životní krédo, to asi nemám, to se přiznám. Moje největší touha byla jít do přírody a něco tam hezkého najít.

FK: Mým životním krédem je pracovat, poznávat a být užitečný pro přírodu a jiné lidi. Mám heslo a pozdrav: „Zdar a sílu, stále v míru"; to jsem používal i v době totality místo pozdravu „Čest práci".

Vyšla o vás řada biografických článků, je ale něco důležitého, co ještě nezaznělo?

ZP: Možná že by bylo dobré vypočítat někde nové rody a druhy, které jsem popsal, protože některé z nich se skutečně ujaly a dnes se běžně používají (pozn. JH: většina z nich byla uvedena v článku v Mykologických listech 137: 69–74, 2017). Víceméně je to trošku takový odkaz. Největší životní úspěch, který jsem měl, bylo to, že se mi podařilo prosadit zjednodušení Mezinárodního kódu botanické nomenklatury pro houby. Podal jsem návrh, členové naší nomenklatorické komise to akceptovali, přidali se ke mně, vyšel o tom článek, a vzápětí nato to kongres schválil. Týkalo se to části říkající, že houby mají jiný výchozí bod nomenklatury než rostliny. Podal jsem návrh, aby to pro houby byl také Linné, stejně jako pro rostliny (pozn. JH: rok 1753).

FK: Ve výstižných a obsažných článcích o mně bylo uvedeno snad všechno, až na to, že jsem věřící katolík, což jsem ovšem tehdy nedával najevo a také se to nezmiňovalo ani v životopisech. Znal jsem se dobře s některými význačnými duchovními, jako např. s Mons. Václavem Dvořákem, v mládí skautským vůdcem, prvním porevolučním generálním vikářem biskupství v Českých Budějovicích; znám se osobně i s filozofem prof. Janem Sokolem aj.

Co byste vzkázali mladším českým mykologům a přírodovědcům vůbec?

ZP: Mykologům bych vzkázal, že je ještě mnoho hub, o kterých nikdo nic neví, a ani se o ně nikdo nezajímá. Prozatím se soustřeďujeme jen na houby, které jsou nějakým způsobem důležité, ale ono to chce dělat všechny houby, nejen třeba ty důležité fytopatologicky nebo pro kuchyň.

FK: Naše mykologie (a přírodověda vůbec) má odedávna ve světě velmi dobrý zvuk a dlouhou tradici. V tom je třeba účinně pokračovat. Máme dost značný počet mladších a mladých mykologů a mykoložek s výbornými znalostmi, takže úspěšné pokračování naší *scientia amabilis* má dobrou perspektivu. Jen je třeba i nadále vytrvale bádat a výsledky publikovat. Snažit se a vytrvat. Publish or perish! *Salvete, amici mei, valete bene!*

NÁRODNÍ MUZEUM

Journal of the National Museum (Prague), Natural History Series
Vol. 187 (2018), ISSN 1802-6842 (print), 1802-6850 (electronic)

Kronika/ Chronicle

DOI: 10.2478/jnmpnhs-2018-0010

Olga Nekvasilová – devadesát let

Jan Sklenář[1] & Jiří Žítt[2]

[1] *Národní muzeum, Paleontologické oddělení, Cirkusová 1740, 193 00 Praha 9; jan_sklenar@nm.cz*
[2] *Geologický ústav AV ČR, v. v. i., Rozvojová 269, 165 00 Praha 6*

Sklenář J. & Žítt J., 2018: Olga Nekvasilová – devadesát let. – Journal of the National Museum (Prague), Natural History Series 187: 165–168.

Ač to zní neuvěřitelně, RNDr. Olga Nekvasilová, CSc., oslavila v srpnu loňského roku devadesátiny. Tohoto nevšedního jubilea se se dožívá v obdivuhodné duševní svěžesti, kterou dokládá i to, že ještě v uplynulém roce spolupracovala na větší studii o roveakrinidních lilijicích z českosaské křídové pánve (Žítt a kol. 2019).

Olga Nekvasilová se narodila 23. srpna 1928 ve Stříbrné Skalici. Vystudovala obchodní školu v Praze na Vinohradech a po konci války, za níž byla totálně nasazena v továrně ve Kbelích, se několik let živila jako úřednice a později jako pomocná technická síla ve Státním geologickém ústavu. Roku 1955 se přihlásila k dálkovému studiu geologie na tehdejší Geologicko-geografické fakultě Univerzity Karlovy, kterou po pěti letech úspěšně absolvovala s diplomovou prací o ramenonožcích druhu *Lacunosella hoheneggeri* ze štramberské spodní křídy. Její první odborné články, které publikovala ve spolupráci s D. Jírovou a R. Prokopem, se vesměs zaměřovaly na poznání ostnokožců českých prvohor a druhohor. Nepřestávala se ale věnovat křídovým ramenonožcům, kteří se stali jedním ze dvou jejích hlavních odborných témat. Svou první detailní studii na toto téma (Nekvasilová 1964) publikovala jako pracovnice Československé akademie věd, kam nastoupila v roce 1960 (po nástupu pracovala nějaký čas v budově Národního muzea na Václavském náměstí u Ferdinanda Prantla). Již v tomto prvním velkém samostatném článku věnovaném thecideidním ramenonožcům české křídové pánve, proká-

Obr. 1. Olga Nekvasilová na začátku své paleontologické kariéry při výzkumu na světoznámé lokalitě spodnopermského hmyzu Obora u Boskovic; začátek 60. let.

Obr. 2. Olga Nekvasilová (ve druhé řadě zcela vpravo s Ivo Chlupáčem a Jarmilou Papšovou) na paleontologické konferenci na PřF UK v Praze; 60. léta, foto L. Záporožcová. Sbírky paleontologického oddělení NM.

zala své kvality: především velký pozorovací talent a nevšední smysl pro detail. Nezanedbatelné ale vždy byly i její výtvarné schopnosti, které prokazovala ve výstižných a zároveň esteticky hodnotných ilustracích svých prací. Její publikace dosud budí obdiv u specialistů studujících druhohorní ramenonožce.

V rámci týmu vedeného V. Houšou se v šedesátých letech začala věnovat soustavnému studiu ramenonožců spodní křídy štramberského bradla, které se odrazilo v řadě detailních prací (k nejvýznamnějším patří Nekvasilová 1977, 1978, 1980). Kromě morfologie a taxonomie se zaměřovala také na ekologii včetně vzájemných interakcí ramenonožců (mj. Nekvasilová 1975). Současně s výzkumem ramenonožců štramberských tafocenóz se zabývala také podrobnou revizí svrchnokřídových ramenonožců české křídové pánve formou detailních studií (např. Nekvasilová 1973, 1974). Tyto dodnes aktuální publikace jsou postaveny na detailním poznání vnitřní struktury schránek. Jako první přitom pro české druhohorní ramenonožce využívala metody sériových řezů. Osvojila si dokonale metodiku postavenou na využití Croftova rotačního brusného zařízení umožňujícího vysokou přesnost v řádu desítek mikrometrů v kombinaci s pořizováním acetátových otisků. Jako jedna z prvních zpracovávala touto náročnou metodou i větší soubory jedinců a studovala také ultrastrukturu schránek ramenonožců. Její práce v tomto ohledu patřily ve své době k nejdokonalejším ve světovém měřítku. Její zájem o metody preparace a studia zkamenělin se tím však nevyčerpával, podílela se kupříkladu na technickém řešení prvního českého ultrazvukového přístroje určeného k preparaci zkamenělin ve spolupráci s ČVUT.

Výzkumu na Štramberku se zúčastňovala, kromě jiných kolegů, také s J. Žíttem, jedním ze spoluautorů tohoto článku. S tím od osmdesátých let tvořila jádro týmu zaměřeného na výzkum příbřežního vývoje české mořské křídy při hranici cenoman/turon, tzv. příbojových lokalit na Kolínsku, Čáslavsku i v širším okolí Prahy (např. Žítt & Nekvasilová

Obr. 4. Spolu s Milošem Siblíkem a Jánem Michalíkem na mezinárodním brachiopodovém kongresu v Brestu; 1985.

1996, Žítt a kol. 1999). Ramenonožci tehdy ustoupili spíše do pozadí jejího zájmu a spolu s J. Žíttem se věnovala především výzkumu přisedlých organizmů a vývoji sedimentačního prostředí (hardgroundy, sedimentární fosfáty). Kromě studia vzájemných interakcí epifauny a jejího vztahu k podkladu i proudění vody v dynamickém příbojovém prostředí se podílela na zpracování fosilního záznamu společenstev bezobratlých ve výplních podmořských kapes.

Nemalou částí svých nálezů, především originály k svým pracím, ale také stovkami dalších exemplářů zkamenělin mořské fauny pocházející vesměs z výplavů, obohatila sbírky paleontologického oddělení Národního muzea. Věnovala také množství rukopisů, výzkumných zpráv a často velmi vzácných dobových fotografií lokalit. Významná je také její práce v oblasti ochrany významných paleontologických lokalit včetně záchrany lomu Skalka u Velimi.

Obr. 3. Olga Nekvasilová a Ladislav Marek na lokalitě Kněžívka v Tuchoměřicích; 1984. Foto: J. Brožek.

Oblibu paní doktorky i význam jejích nálezů odráží i fakt, že její jméno figuruje ve vědeckých názvech několika druhů: *Olinka modica* Kukalová, 1958 a *Pseudomeropella nekvasilovae* Kukalová-Peck et Willmann, 1990 (hmyz-křídlatí), *Acruliammina nekvasilovae* Hercogová, 1988 (dírkonošec), *Pyrgopolon* (*Septenaria*) *nekvasilovae* Kočí et Jäger 2015 (mnohoštětinatec), *Stegophiura nekvasilovae* Štorc et Žítt, 2008 (hadice) a konečně *Archaechionelasmus nekvasilovae* Kočí, Newman et Buckeridge, 2017 (svijonožec).

I přes přetrvávající zájem o svůj obor má dnešní práce paní doktorky své nepříjemné limity. Jde hlavně o horšící se zrak. Tento problém nakonec odsoudil paní doktorku k pobytu v ústavu Palata. Nezdá se však, že by bylo vše ztraceno. O paní doktorku je zde dobře postaráno, takže se může nadále zabývat svými zájmy, například i digitální fotografií. Má vynikající paměť a dokáže přesně popsat např. situaci lokalit, na nichž před léty sbírala, a poradit, když je třeba v současnosti některé sběry doplnit. Dodnes s lehkostí dokáže determinovat řadu taxonů křídové fauny, detailně zná problematiku své skupiny – brachiopodů – v české svrchní křídě ale i ve štramberské spodní křídě. Její vzpomínky na terénní výzkum i mnohé osobnosti české paleontologie jsou dnes neocenitelné. Olga Nekvasilová nepochybně obohatila náš pohled nejen na paleontologii a její dílčí problémy, ale i na náš život a práci. Přejeme jí vše dobré, mnoho zdraví a radosti do dalších let.

Literatura:

Nekvasilová O., 1964: Thecideidae (Brachiopoda) der böhmischen Kreide. – Sborník geologických věd, Paleontologie 3: 119–162.

Nekvasilová O., 1973: The brachiopod genus *Bohemirhynchia* gen. n. and *Cyclothyris* Mc Coy

(Rhynchonellidae) from the Upper Cretaceous of Bohemia. – Sborník geologických věd, Paleontologie 15: 75–117.
Nekvasilová O., 1974: Genus *Cretirhynchia* and *Orbirhynchia* (Brachiopoda) from the Upper Cretaceous of North-West Bohemia. – Sborník geologických věd 16: 35–67.
Nekvasilová O., 1975: The etching traces produced by pedicles of Upper Cretaceous brachiopods from Bohemia (Czechoslovakia). – Časopis pro mineralogii a geologii 20, 1: 69–74.
Nekvasilová O., 1977: Rhynchonellida (Brachiopoda) from the Lower Cretaceous of Štramberk (Czechoslovakia). – Sborník geologických věd, Paleontologie 19: 45–77.
Nekvasilová O., 1978: Cancellothyridacea (Brachiopoda) from the Lower Cretaceous of Štramberk (Czechoslovakia). – Časopis pro mineralogii a geologii 23, 2: 171–182.
Nekvasilová O., 1980: Terebratulida (Brachiopoda) from the Lower Cretaceous of Štramberk (north-east Moravia), Czechoslovakia. – Sborník geologických věd, Paleontologie 23: 49–80.
Žítt J., Nekvasilová O., Hradecká L., Svobodová M. & Záruba B., 1999: Rocky coast facies of the Unhošť-Tursko High (late Cenomanian – early Turonian, Bohemian Cretaceous Basin). – Sborník Národního muzea v Praze, Řada B – přírodní vědy 54, 3-4: 79–116.
Žítt J. & Nekvasilová O., 1996: Epibionts, their hard-rock substrates, and phosphogenesis during the Cenomanian-Turonian boundary interval (Bohemian Cretaceous Basin, Czech Republic). – Cretaceous Research 17: 715–739.
Žítt J., Löser C., Nekvasilová O., Hradecká L. & Švábenická L., 2019: Two sites of mass roveacrinid occurrence (Crinoidea, Cenomanian, Bohemian-Saxonian Cretaceous Basin). – Cretaceous Research 94: 80–107.